

AINEVALDKOND „KUNSTIAINED“

1. Kunstipädevus

Kunstivaldkonna õppeainete eesmärgiks on kasutada kunsti ja muusika väljendusvahendeid isiklikuks ja kollektiivseks loominguliseks tegevuseks; väärtustada enda ja kaaslaste loomingut; kujundada õpilastes kunstide analüüsi- ja sünteesioskust ning eakohane kunstipädevus; suutlikkus mõista kunstide mitmekesisust, arutleda kunsti ja muusika teemadel; väärtustada Viljandi, Eesti ja maailma kultuuripärandit.

Kunstivaldkonna ainete õpetamise kaudu taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) on omandanud loovtegevuse ja eneseväljenduse kogemusi, tunnetab enda loomingulisi võimeid ning väärtustab isikupäraseid ja keskkonnasäästlikke lahendusi;
- 2) kasutab loovtöodes mitmekesiseid visuaalseid ja muusikalisi väljendusvahendeid, arutleb eakohaste kultuuriliste sõnumite ja väärtushinnangute üle, oskab kujundada oma arvamust ning väljendada kunsti abil emotsioone;
- 3) väärtustab kultuuri ja inimese loovust, osaleb nii individuaal- kui ka koostööprojektides ning peab tähtsaks lahenduste otsimist ja loovat mõtlemist;
- 4) märkab kultuuritraditsioone ning maailmakultuuri mitmekesisust, mõistab muusika ja kunsti osatähtsus nüüdisaegses ühiskonnas, aktsepteerib erinevaid kultuurinähtusi;
- 5) väärtustab ja hoiab Eesti ning siin elavate rahvusvähemuste kultuuri, tunneb vastutust kultuuritraditsioonide säilimise eest, seostab kunsti ja kultuuri ning teaduse ja tehnoloogia arengut nii minevikus kui ka tänapäeval;
- 6) omab ülevaadet kunstivaldkonnaga seonduvatest elukutsetest, ametitest ja edasiõppimise võimalustest.

2. Ainevaldkonna kirjeldus

Kunstiainete valdkonda kuuluvad kunst ja muusika, mida õpitakse 1.-9.klassini. I kooliastmes õpetatakse õppeaineid kunst ja tööõpetus lõimitult õppeainena kunsti- ja tööõpetus.

Kunstide valdkonna aineid põhikoolis ühendab tähelepanu loovuse ja eneseväljendusoskuse arendamisele ning tervikliku minapildi kujundamisele. Kunstide kaudu saadakse teadmisi erinevate väljendusvahendite ja kultuuride kohta, õpitakse tundma ennast ning mõtestatakse kunstide rolli ühiskonnas.

Praktiline kunstidega tegelemine arendab õpilase tundemaailma, intuiivset ja loovat mõtlemist. Kunstidel on oluline osa igapäevaelu rikastava ning emotsionaalselt tasakaalustava harrastusena. Kunstitegevused tasakaalustavad valdavalt verbaalset ning analüütilist mõtlemist teistes õppeainetes, lisades kujundliku, sünteesiva ja intuiivse poole. Selle tulemus on terviklik mõtlemine, mis võimaldab läheneda loovalt

probleemidele ning väärtustada erinevaid lahendusi ja lahendite mitmetahulisust. Kunstidega tegelemine avaldab positiivset mõju kõikide ainete õppimisele.

Kunstiainete sisus, tegevustes ja taotlustes on ühised järgmised aspektid:

- 1) teadmised kunstidest (analüüs);
- 2) erinevate kunstide seostamine (süntees);
- 3) ainealne (verbaalne) keel;
- 4) loominguline eneseväljendus (loomine, esitamine);
- 5) kunstiloomingu vastuvõtmine (kommunikatsioon, kriitika);
- 6) oma-, kohaliku ja maailmakultuuri väärtustamine (mitmekultuurilisus);
- 7) kultuuriväärtuste kaitsmine (jätkusuutlikkus).

Õppesisu käsitlemisel teeb aineõpetaja valiku, arvestades, et kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üld- ja valdkondlikud ning ainepädevused on saavutatavad.

3. Üldpädevuste kujundamine

Kunstivaldkond võimaldab kujundada kõiki üldpädevusi igapäevases õppetöös nii teooria kui ka praktiliste tegevuste kaudu. Pädevustes eristatava nelja omavahel seotud komponendi – teadmiste, oskuste, väärtushoiakute ja –hinnangute –kujundamisel on kandev roll õpetajal, kes loob oma väärtushinnangute ja enesekehtestamisoskusega sobiliku õpikeskkonna ning mõjutab õpilaste väärtushinnanguid ja käitumist. Üldpädevuste kujundamisel on oluline kooli ja kodu koostöö.

Kultuuri- ja väärtuspädevus

Kõigis tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust. Käsitlevate teemade ja analüüside kaudu toetatakse eetiliste ja esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Praktiline loominguline tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama kunste eneseväljenduse vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist erinevatesse infokanalitesse.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus

Kunstiainete uurimuslikud ja praktilised rühmatööd, loovtööd, arutlused ja esitlused kujundavad koostöövalmidust ja üksteise toetamise väärtustamist. Kultuurisündmustel osalemine aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet. Kunstiteoste üle arutledes harjutatakse oma seisukohti väljendama ning teiste arvamustest lugupidamist.

Enesemääratluspädevus

Pidev tagasiside andmine ja eneseanalüüsi oskuse arendamine aitavad tundma õppida oma huve ja võimeid ning kujundada positiivset minapilti.

Õpipädevus

Kunstides kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide rakendamise kaudu (individuaalsed, rühma- ja uurimistööd). Kunstides saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada.

Suhtluspädevus

Tööde esitlemine ning aruteludes osalemine arendavad väljendusoskust ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Kunstiainetes tutvutakse kunsti ja muusika kui kommunikatsioonivahendiga, õppides tundma talle eriomast mitteverbaalset keelt ning „tõlkides“ sõnumeid ühest keelest teise.

Ettevõtlikkuspädevus

Vajalike oskuste kujunemist toetavad kunstides individuaal- ja rühmatööd ning õpitava sidumine igapäevaelu nähtustega. Kunstiainetes väärtustatakse uuenduslikke ja loovaid lahendusi. Õpitakse tegevust planeerima, vastutama tööde lõpetamise ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus

Matemaatika-, loodus ja tehnoloogiapädevuse arengut toetavad kunstides rakendatavad ülesanded, kus tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahendusteede üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi, võrrelda ja liigitada erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutada sümboleid.

Digipädevus

Kunstiainetes kasutatakse digivahendeid info otsimiseks, kogumiseks, töötlemiseks ja esitamiseks. Õpitakse loominguga tegelemiseks valida ainespetsiifiliselt vajalikke digivahendeid. Õpilased teadvustavad autoriõiguste järgimise kohustust digikeskkonnas ning mõistavad digivahendite rakendamisega kaasneva võimalike terviseriske ja ohutust.

4. Lõiming teiste ainevaldkondadega

Kunstivaldkonna õppeainetes toetatakse teistes õppeainetes omandatud teadmiste ja süvendatakse neid. Praktiliste tegevuste kaudu kujundatakse arusaama, et teadmised ja pädevused on omavahel seotud ja igapäevaelus rakendatavad.

Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled

Arendatakse suulist ja kirjalikkus eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust ja vaadeldakse eri ajastute ning kultuuride lugusid muusikas ja kujutavas kunstis, teatri- ja filmikunstis.

Matemaatika

Arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, sümbolid, struktuur ja meetodid), samuti matemaatiliste sümbolite, kujundite ning mõistete tundmist.

Loodusained

Teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi.

Sotsiaalsained

Vaadeldakse suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning eri kultuuride kommete ja pärimustega, kunsti ning kultuuri rolli ja muutumist ajaloo eri etappidel.

Tehnoloogia

Arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist, oskust innovaatilisi ideid kavandada ja praktikas ellu viia.

Kehaline kasvatus

Arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat, reageerimiskiirust ja koordinatsiooni.

5. Läbivad teemad

Kunstiaineid seostatakse kõigi läbivate teemadega. Õppekava läbivaid teemasid peetakse silmas nii õpitulemuste kui ka õppesisu kavandamisel lähtudes kooli põhiväärtustest, õppeaasta eesmärkidest, kooliastmest ning õppeaine spetsiifikast.

Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet

Õppesisus ja -tegevustes tutvutakse kohaliku, Eesti ja maailma kultuuripärandiga, kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist nii erinevate kunsti- ja kultuurinähtustesse. Väärtustatakse uute ideede ning isiklike kogemuste ja emotsioonide loomingulist väljendamist. Õpilasi suunatakse osalema ühiseid väärtusi kujundatavatel kunstisündmustel (näitused, muuseumid, kontserdid ja etendused).

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine

Teema seondub kunstides oma võimete ja huvide teadvustamisega ja õpioskuste omandamisega. Tutvutakse kunstide mitmekülgsede väljunditega igapäevaelus ning kunstidega seotud ametite ja elukutsetega ja ainevaldkonnaga seotud erialade ja edasiõppimise võimalustega.

Tehnoloogia ja innovatsioon

Teema on seotud kunstidele omaste praktiliste loovtegevustega, mille vältel kasutatakse erinevaid oskusi ja vahendeid ning leiutatakse ja katsetatakse uusi võimalusi.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus

Kunstides julgustatakse kujundama ja väljendama oma seisukohti ühiskonnas toimuvate protsesside kohta ning katsetama oma ideede arendamist ja elluviimist.

Tervis ja ohutus

Kunstiainetes teadvustatakse kunstitegevuste emotsionaalselt tasakaalustavat mõju. Kujutavas kunstis kasutatakse materjale, töövahendeid ja instrumente, mille juures tuleb järgida ohutuse ning otstarbekuse printsiipe.

Keskkond ja jätkusuutlik areng. Teabekeskond

Tutvutakse andmebaasidega, meediakeskkonna võimaluste ja ohtudega ning autorikaitse küsimustega.

MUUSIKA

1. klass

Õppesisu

Laulmine ja hääle arendamine

Muusikalistele fraasidele toetuv vaba ja loomulik hingamine laulmisel. Ilmekuse saavutamine. Laulude esitamine liikumise ja liigutustega. Laulmine pingevara tooniga. Tähelepanu juhtimine õigele kehahoiule, hääle moodustamisele, diktsioonile. Kõlaline puhtus ja ilmekus. Eesti rahvalaulude õppimine.

Muusikalised teadmised ja oskused

Meetrum ja rütm. Rõhulised ja rõhuta helid.

Kiire ja aeglane liikumine muusikas.

Kõrge ja madal heli. Erinevad registrid.

Vaikne ja vali muusika.

MI, SO, RA astmete tundmaõppimine ja omandamine.

Rütmivormide TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, TAI-RI, pausi tundmaõppimine, kasutamine laulude rütmisaadetes.

Muusika kuulamine

Lastelaulude ja instrumentaalsete karakterpalade kuulamine. Laste muusikalise silmaringi avardamine, kuulamiskultuuri kujundamine.

Heliteose karakteri, meeleolu mõistmine. Muusikalised väljendusvahendid: tempo, tämber.

Mäng rütmipillidel

Rütmipillide tundmaõppimine ja rakendamine laulude saateks: kõlapulgad, tamburiin, triangel, kuljused, marakad, kastanjetid.

Muusikaline liikumine

Tunnetada oma keha liikumises ning väljendada muusika sisu ja meeleolu liikumise kaudu ; arendada koordineerimist; õppida tantsima eesti laulu- ja ringmänge.

Omalooming

Lihtsamate rütmiliste kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel.

Õpitulemused

1) laulab vaba loomuliku hingamise, õige kehahoiu, selge diktsiooniga ning ilmekalt;

- 2) laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega;
- 3) on omandanud ühislauluvara;
- 4) tunneb rütmivorme TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, TAI-RI, paus;
- 5) eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat; mõistab laulupeo tähendust;
- 6) tunneb mõisteid: helilooja, luuletaja, rütm, pulss;
- 7) tunneb õpitud rütmipille;
- 8) kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku ja kooli õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilaste teadmiste ja oskuste vastavust ainekava õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangutega vastavalt kooli hindamisjuhendile.

2. klass

Õppesisu

Laulmine ja hääle arendamine

Lihtsate laulude laulmine, I klassis alustatud töö jätkamine. Kõlalise puhtuse ja emotsionaalsuse taotlemine ühehäälsel laulmisel. Laulude esitamine liikumise ja kujundlike liigutustega.

Muusikalised teadmised ja oskused

Meetrum ja rütm. Kahe- ja kolmeosaline takt. Taktijoon. Lõpumärk. Kordusmärgid.

Kahe- ja kolmeosaline taktimõõt. MI, SO, RA, LE, JO astmete tundmaõppimine noodijoonestikul ja omandamine kuuldeliselt. Rütmivormide TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, TAI-RI, paus kinnistamine ja kasutamine laulude rütmissaadetes.

Mõisted: rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, piano, forte.

Muusika kuulamine

Lastelaulude ja instrumentaalsete karakterpalade kuulamine. Laste muusikalise silmaringi avardamine, kuulamiskultuuri kujundamine. Heliteose karakteri, meeleolu mõistmine. Muusikalised väljendusvahendid: tempo, tämber, dünaamika, taktimõõt.

Mäng rütmipillidel

Rütmiliste kaasmängude rakendamine õpitud lauludele. Rütmitööga jätkamine juba omandatud rütmipillidel. Mänguvõtted plokkflöödil.

Muusikaline liikumine

Oma keha tunnetamine liikumises ning muusika sisu ja meeleolu väljendamine liikumise kaudu; eesti laulu- ja ringmängude tantsima õppimine.

Omalooming

Lihtsamate rütmiliste kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel; lihtsamate tekstide –liisusalmide ja regivärsside loomine.

Õpitulemused

- 1) laulab vaba ja loomuliku hingamise, õige kehahoiu, selge diktsiooniga, ilmekalt;
- 2) on omandanud ühislauluvara;
- 3) tunneb kahe- ja kolmeosalist taktimõõtu;
- 4) oskab kasutada taktijoont, lõpumärki, kordusmärki;
- 5) kirjeldab muusikaoskussõnadega kuulatavat muusikat;
- 6) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinatodes;
- 7) on omandanud plokkflöödi esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides;
- 8) tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu;
- 9) loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel.

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku ja kooli õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilaste teadmiste ja oskuste vastavust ainekava õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangutega vastavalt kooli hindamisjuhendile.

3. klass

Õppesisu

Laulmine ja hääle arendamine

Hääle individuaalsete omaduste arendamine ja kujundamine. Ühe- ja kahehäälsuse rakendamine laulmisel.

Hääle kõlavuse, väljendusrikkuse arendamine fraseerimisel, tähelepanu pööramine pehme tooni saavutamisele. Ilmekalt, vaba toonitekitamise, loomuliku kehahoiu ja hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga laulmine.

Muusika sisu ning meeleolu mõistmine laulmisel; ühehäälsuste laulude ja kaanonite, Eesti ja teiste rahvaste laulude laulmine.

Muusikaline kirjaoskus

Meetrum ja rütm. Kahe- ja kolmeosaline taktimõõt. TA-A-A, TAI-RI, TI-RI-TI-RI,

poolpaus, tervetaktpaus. Rütmiimprovisatsioonid. Alumised SO ja RA, NA, DI, ülemine JO; astmete tundmaõppimine noodijoonestikul ja omandamine

kuuldeliselt. Mp, mf, crescendo, diminuendo, >, < .

Muusika kuulamine

Muusikalised väljendusvahendid: rütm, dünaamika, meloodia.

Mõistete vokaal- ja instrumentaalmuusika tutvustamine. Muusikazhanrite valss, marss, polka tundmaõppimine.

Mõistete helilooja, luuletaja, solist, ansambel, koor, koorijuht, dirigent, orkester tundmaõppimine.

Mäng rütmipillidel

Mänguostuste süvendamine rütmi- ja meloodiapillidel.

Muusikaline liikumine

Oma keha tunnetamine liikumises muusika sisu ja meeleolu väljendamine liikumises; eesti rahvatantsude ja ringmängude õppimine.

Omalooming

Lihtsamate rütmiliste kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel; lihtsamate tekstide –liisusalmide ja regivärsside loomine.

Õpitulemused

- 1) laulab vaba ja loomuliku hingamise, õige kehahoiaku, selge diktsiooniga ning ilmekalt;
- 2) on omandanud ühislauluvara;
- 3) tunneb 2- ja 3-osalist taktimõõtu kuulmise ja noodi järgi;
- 4) teab JO-võtme tähendust ja astmeid alumisest JO-st ülemise JO-ni, oskab neid kasutada laulmises;
- 5) tunneb rütmivorme TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, TAI-RI, TI-RI-TI-RI ja pause;
- 6) oskab kirjeldada muusikateose karakterit ja meeleolu;
- 7) eristab muusikažanre valss, marss ja polka ja oskab neid iseloomustada;
- 8) kirjeldab kuulatavat muusikat;
- 9) teab mõistete luuletaja, helilooja, solist, ansambel, orkester, dirigent, koor tähendust;
- 10) on omandanud plokkflöödi esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerimisel.

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku ja kooli õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilaste teadmiste ja oskuste vastavust ainekava õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangutega vastavalt kooli hindamisjuhendile.

4. klass

Õppesisu

Laulmine ja hääle arendamine

Hääle individuaalsete omaduste arendamine ja kujundamine. Ühe- ja kahehäälsuse rakendamine laulmisel.

Hääle kõlavuse, väljendusrikkuse arendamine fraseerimisel, tähelepanu pööramine pehme tooni saavutamisele. Ilmekalt, vaba toonitekitamise, loomuliku kehahoiu ja hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga laulmine.

Muusika sisu ning meeleolu mõistmine laulmisel; ühehäälsete ja lihtsamaid paigutise kahehäälsusega laulude ja kaanonite, Eesti ja teiste rahvaste laulude laulmine.

Muusikaline kirjaoskus

Meetrum ja rütm, neljaosaline taktimõõt. Õpitud rütmide kordamine ja kinnistamine.

Rütmiimprovisatsioonid. Rütmiliste kaasmängude rakendamine. Eeltakt, vahelduv taktimõõt. Helilaadid duur ja moll. Pool- ja tervetooni tutvustamine, kolmkõla.

Viiulivõti, klaviatuur, oktaav. Absoluutsed helikõrgused c, d, e, f, g, a, h noodijoonestikul ja klaviatuuril.

Ühe-, kahe- ja kolmeosalised lihtvormid.

Muusika kuulamine

Muusikat kuulates arendatakse muusikalist analüüsivõimet ja võrdlusoskust. Muusika oskussõnade kasutamine muusikapalade analüüsimisel ning oma arvamuse põhjendamine vestlustes.

Vokaalmuusika kuulamine: hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliigid (laste -, poiste -, mees-, nais -, segakoor); rahvapillid ja erinevad pillirühmad.

Mäng pillidel

Rütmiliste kaasmängude rakendamine õpitud lauludele- ostinatod, meloodilis-rütmilised improvisatsioonid. Mänguvõtete arendamine plokkflöödil.

Muusikaline liikumine

Oma keha tunnetamine liikumises ja meloodia, rütmi, tempo, dünaamika ning vormi väljendamine liikumises; eesti rahvatantsude ja ringmängude õppimine.

Omalooming

Rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, kaasmängude ja/või ostinatode loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel; lihtsamate tekstide –liisusalmide ja regivärsside loomine.

Õpitulemused

- 1) laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega;
- 2) mõistab laulupeo tähendust;
- 3) on omandanud ühislauluvara;
- 4) tunneb taktimõõte 2/4, 3/4, 4/4;
- 5) tunneb mõisteid duur ja moll;
- 6) teab viulivõtme tähendust;
- 7) teab tähtnimede asukohti noodijoonestikul ja klaviatuuril;
- 8) suudab kuulatud muusikapala iseloomustada, tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale;
- 9) teab erinevaid hääleliike;
- 10) teab ja eristab kuulamisel pillirühmi;
- 11) oskab tunnetada oma keha liikumises, väljendab liikumises erinevat rütmi, tempot ja dünaamikat;
- 12) loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või ostinatosid keha-, rütmi- ja plaatpillidel.

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku ja kooli õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilaste teadmiste ja oskuste vastavust ainekava õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse mitteeristavalt vastavalt kooli hindamisjuhendile.

5. klass

Õppesisu

Laulmine ja hääle arendamine

Hääle individuaalsete omaduste (tämbur ja diapason) arendamine ja kujundamine. Ühe- ja kahehäälsuse rakendamine laulmisel. Hääle kõlavuse, väljendusrikkuse arendamine fraseerimisel, tähelepanu pööramine pehme tooni saavutamisele. Ilmekalt, loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga laulmine.

Muusikaline kirjaoskus

Vahelduv taktimõõt. Kaheksandiktaktimõõded. Helilaad ja helistik. Duur ja moll. Alteratsioonimärgid: diees, bemoll, bekarr. Neljandiktaktimõõtude kinnistamine, õpitud rütmide kinnistamine.

Muusika kuulamine

Pillirühmade (klahv-, keel -, puhk - ja löökpillid) ja kooriliikide kuulamine; nende eristamine.

Mäng pillidel

Rütmiliste kaasmängude rakendamine õpitud lauludele; meloodilis-rütmilised improvisatsioonid. Plokkflöödi mänguvõtete rakendamine musitseerides.

Muusikaline liikumine

Oma keha tunnetamine liikumises ja meloodia, rütmi, tempo, dünaamika ning vormi väljendamine liikumises; eesti rahvatantsude ja ringmängude õppimine.

Omalooming

Oma ideede esitamine ja oma loovuse võimetekohane rakendamine nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes; lihtsamate tekstide- regivärsside ja liisusalmide loomine.

Õpitulemused

- 1) laulab võimetekohaselt; mõistab laulupeo tähendust;
- 2) on omandanud ühislauluvara;
- 3) teab mõisteid helistik ja helilaad;
- 4) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja eeltakti tähendust;
- 5) teab märke diees, bemoll, bekarr ja nende tähendusi;
- 6) teab erinevaid kooriliike ja eesti tuntumaid koore ning dirigente;
- 7) teab ja eristab kuulamisel pillirühmi;
- 8) teab ja eristab kuulamisel hääleliike/ kooriliike;
- 9) tunneb Eesti muusikalugu;
- 10) oskab iseloomustada eesti rahvamuusikat, teab eesti rahvapille ja rahvatantse;
- 11) kasutab õpitud mänguvõtteid;
- 12) tunnetab oma keha liikumises ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat;
- 13) julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes.

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku ja kooli õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilaste teadmiste ja oskuste vastavust ainekava õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse mitmeeristavalt vastavalt kooli hindamisjuhendile.

6. klass

Õppesisu

Laulmine ja hääle arendamine

Hääle individuaalsete omaduste (tämbel ja diapason, kõlavus ja kandvus) arendamine ja kujundamine. Ühe- ja kahehäälsuse rakendamine laulmisel. Hääle väljendusrikkuse arendamine fraseerimisel, tähelepanu pööramine pehme tooni saavutamisele. Ilmekalt, loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga laulmine.

Muusikaline kirjaoskus

Rütm ja meetrum. Õpitud taktimõõtude ja rütmide kinnistamine. Helistik ja helilaad. Dünaamikamärgid. Tempomärgid.

Muusika kuulamine

Muusikat kuulates arendatakse muusikalist analüüsivõimet ja võrdlusoskust.

Tähtsustub muusika oskussõnade kasutamine muusikapalasisid analüüsides ning oma arvamuse põhjendamine vestlustes. Euroopa rahvaste (Soome, Vene, Rootsi, Norra, Saksamaa, Austria, Ungari, Poola) muusika ja nende riikide kuulsad heliloojad.

Mäng pillidel

Koos või üksi musitseerides kasutatakse kõiki muusikalisi oskusi ja teadmisi.

Rütmiliste kaasmängude rakendamine õpitud lauludele; meloodilis-rütmilised improvisatsioonid.

Plokkflööd kõigi õpitud mänguvõtete rakendamine musitseerimisel.

Muusikaline liikumine

Oma keha tunnetamine liikumises ja meloodia, rütmi, tempo, dünaamika ning vormi väljendamine liikumises; eesti rahvatantsude ja ringmängude õppimine.

Omalooming

Oma ideede esitamine ja oma loovuse võimetekohane rakendamine nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes.

Õpitulemused

- 1) laulab võimetekohaselt;
- 2) on omandanud ühislauluvara;
- 3) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 tähendust;
- 4) on tutvunud Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari ja Saksa muusikatraditsioonidega ning suhtub neisse lugupidavalt;
- 5) iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara;
- 6) mõistab viiulivõtme tähendust;
- 7) teab ja eristab kuulates pillirühmi (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, eesti rahvapillid);
- 8) teab märke diees, bemoll, bekarr ja nende tähendusi;
- 9) teab ja eristab kuulates erinevaid hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass);
- 10) teab tähtnimede asukohti noodijoonestikul ja klaviatuuril;
- 11) teab erinevaid kooriliike ja eesti tuntumaid koore ning dirigente;
- 12) oskab iseloomustada eesti rahvamuusikat, teab eesti rahvapille ja rahvatantse;
- 13) kasutab üksi ja koos musitseerides õpitud mänguvõtteid;
- 14) tunnetab oma keha liikumises ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi;
- 15) julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes.

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku ja kooli õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilaste teadmiste ja oskuste vastavust ainekava õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse mitmeeristavalt vastavalt kooli hindamisjuhendile.

7. klass

Õppesisu

Laulmine ja hääle arendamine

Hääle individuaalsete omaduste (tämbel ja diapason, kõlavus ja kandvus) arendamine ja kujundamine. Ühe- ja kahehäälsuse rakendamine laulmisel. Hääle väljendusrikkuse arendamine fraseerimisel, tähelepanu pööramine pehme tooni saavutamisele. Ilmekalt, loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga laulmine.

Õpilase innustamine laulurepertuaari valimisel osalemiseks.

Muusikaline kirjaoskus

Helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendus ning kasutamine muusikalises tegevustes. Taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik- taktimõõdu tähendus ning kasutamine musitseerimisel.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

Pillirühmad (keel-, puhk- ja löökpillid)- kuulamine, eristamine. Interpreetid ja heliloojad. Idamaade muusika- ja kultuuripärand. Muusika väljendusvahendid.

Kuulatud muusikapala analüüsi ja arutlusoskuse arendamine.

Mäng pillidel

Rütmiliste kaasmängude rakendamine õpitud lauludele; meloodilis-rütmilised improvisatsioonid. Muusikaliste teadmiste ja oskuste rakendamine.

Omalooming

Oma ideede esitamine ja oma loovuse võimetekohane rakendamine nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes.

Õpitulemused

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooniga;
- 2) järgib häälehoide häälemurdeperioodil;
- 3) osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;
- 4) kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi;
- 5) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik- taktimõõdu tähendust;
- 6) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
 - a. muusikainstrumentide nimetused;
 - b. heli omadused, dünaamika, tempo;
- 7) mõistab põhiliste helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalises tegevuses;
- 8) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit);
- 9) eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löökpille ning pillikoosseise;
- 10) teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente;
- 11) on tutvunud Eesti ning Idamaade muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
- 12) loob improvisatsioone ning rütmilisi kaasmänge keha- ja rütmipillidel;
- 13) julgeb esitada ideid ja rakendada võimetekohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes.

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku ja kooli õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilaste teadmiste ja oskuste vastavust ainekava õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse mitteeristavalt vastavalt kooli hindamisjuhendile

8. klass

Õppesisu

Laulmine ja hääle arendamine

Hääle individuaalsete omaduste (tämbur ja diapason, kõlavus ja kandvus) arendamine ja kujundamine. Ühe- ja kahehäälsuse rakendamine laulmisel. Hääle väljendusrikkuse arendamine fraseerimisel, tähelepanu pööramine pehme tooni saavutamisele. Ilmekalt, loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga laulmine.

Häälemurre, hääle tervishoid.

Õpilase osalemine laulurepertuaari valimisel.

Muusikaline kirjaoskus

Heliväljuste, rütmifiguuride ja pausi tähendus ning kasutamine muusikalises tegevustes.

Muusikatööstus ja äri.

Taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik-taktimõõdu tähendus mõistmine.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

Hispaania, Ladina-Ameerika, Põhja- Ameerika muusika- ja kultuuripärand.

Kuulatud muusikapala analüüsi ja arutlusoskuse arendamine. Pop- ja rockmuusika. Klahvpillid ja elektrofonid.

Mäng pillidel

Rütmiliste kaasmängude rakendamine õpitud lauludele; meloodilis-rütmilised improvisatsioonid. Muusikaliste teadmiste ja oskuste rakendamine.

Omalooming

Oma ideede esitamine ja oma loovuse võimetekohane rakendamine nii sõnalis kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes.

Õpitulemused

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooniga;
- 2) järgib häälehoidu häälemurdeperioodil;
- 3) osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;
- 4) kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi;
- 5) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik-taktimõõdu tähendust;
- 6) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:

- a. elektrofonid, klahvpillid, muusikainstrumentide nimetused;
spirituaal, gospel, blues;
 - b. pop- ja rokkmuusika, süvamuusika;
- 7) mõistab põhiliste helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalises tegevuses;
 - 8) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit);
 - 9) eristab kõla ja kuju järgi klahvpille ja elektrofone ning erinevaid pillikoosseise;
 - 10) teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete;
 - 11) on tutvunud Eesti ning Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika muusika- ja kultuuripärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
 - 12) loob improvisatsioone ning rütmilisi kaasmänge keha- ja rütmipillidel;
 - 13) julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnalises kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes.

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku ja kooli õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilaste teadmiste ja oskuste vastavust ainekava õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse mitteeristavalt vastavalt kooli hindamisjuhendile.

9. klass

Õppesisu

Laulmine ja hääle arendamine

Hääle individuaalsete omaduste (tämbri ja diapason, kõlavus ja kandvus) arendamine ja kujundamine. Ühe- ja kahehäälsuse rakendamine laulmisel. Hääle väljendusrikkuse arendamine fraseerimisel, tähelepanu pööramine pehme tooni saavutamisele. Ilmekalt, loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga laulmine.

Häälemurre, hääle tervishoid.

Õpilase osalemine laulurepertuaari valimisel.

Muusikaline kirjaoskus

Helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendus ning kasutamine muusikalises tegevustes. Taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik-taktimõõdu tähendus. Kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

Lavamuusika- ooper, operett, ballett, muusikal. Prantsusmaa, Itaalia, Aafrika muusika- ja kultuuripärand. Kuulatud muusikapala analüüsi ja arutlusoskuse arendamine. Džässmuusika. Filmimuusika.

Mäng pillidel

Rütmiliste kaasmängude rakendamine õpitud lauludele; meloodilis-rütmilised improvisatsioonid. Muusikaliste teadmiste ja oskuste rakendamine.

Omalooming

Oma ideede esitamine ja oma loovuse võimetekohane rakendamine nii sõnalises kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes.

Õpitulemused

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooniga; järgib häälehoitu häälemurdeperioodil;
- 2) osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;
- 3) mõistab põhiliste helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalises tegevuses;
- 4) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik-taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 5) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
 - a. muusikateater- ooper, ballett, muusikal, operett;
 - b. pop- ja rokkmuusika, džässmuusika, süvamuusika;
- 6) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit);
- 7) eristab pop- ja rokkmuusikat, džässmuusikat, lavamuusikat;
- 8) on tutvunud Eesti ning Itaalia, Prantsusmaa, Aafrika muusika- ja kultuuripärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
- 9) loob improvisatsioone ning rütmilisi kaasmänge keha- ja rütmipillidel;
- 10) kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku ja kooli õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilaste teadmiste ja oskuste vastavust ainekava õpitudemustele. Õpitudemusi hinnatakse mitmeeristavalt vastavalt kooli hindamisjuhendile.

KUNST

1. klass

Õppesisu

Kujutamise- ja vormiõpetus

Vormilt lihtsate esemete ja figuuride joonistamine.

Esemete ja figuuride pinnaline kujutamine, nende ligikaudse vormi ja proportsiooni edasiandmine.

Inimese kujutamine põhivaates.

Elusolendite mitmesuguste kehaasendite ja liigutuste kujutamine. Erinevate liiklusvahendite ja hoonete kujutamine.

Otstarbeka tööjärjekorra kasutamine.

Värvi-, kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus

Soojad ja külmad toonid, heledad ja tumedad toonid.

Kolm põhitooni.

Kõikide toonide helestamine valgega.

Ümbritseva elu ja looduse vaatlemisel ning muinasjuttude kuulamisel saadud muljete edasiandmine.

Inimese kujutamine koos loomadega.

Erinevatele aastaegadele iseloomulike tööde kujutamine. Aastaaegadest tingitud erinevuste kujutamine looduses.

Ruumilise paiknemise ja suurusvahekordade arvestamine kujutiste loomisel. Mitmesuguste dekoratiivsete vormide joonistamine. Erinevate töövõtete (kordumine, vaheldumine, sümmeetria) kasutamine.

Erinevatest kujunditest mustrite koostamine. Sobivate värvide valimine.

Vestlused kunstist

Oma kodulinna tuntumate siluettide tundmine (kirik, veetorn, tornelamu).

Multifilmid.

Kaaslaste tööde analüüs, tolerantne suhtumine kaasõpilaste töödesse.

Tehnikad ja materjalid

Skulptuur – voolimine savist või muust pehmest materjalist.

Meisterdamine loodus- ja tehismaterjalist.

Õpitulemused

- 1) tunneb rõõmu kunstis mängulisest ja loovast tegutsemisest;
- 2) joonistada taimi, loomi, linde, inimesi seisvas asendis;
- 3) oskab kujutada sõidukeid külgvaates;
- 4) oskab kasutada töödes otstarbekat järjekorda;
- 5) oskab töötada iseseisvalt lihtsate tööjuhendite järgi;

- 6) tunneb värviringi;

- 7) suhtub loodusesse austusega ja lugupidavalt;

- 8) oskab maalida kattevärvidega;

- 9) oskab tabada värvirütmi;

- 10) oskab paberipinnal orienteeruda, paberipinda õigesti planeerida;

- 11) segab värve;

- 12) teab sooje ja külmi, heledaid ja tumedaid toone;

- 13) teab kolme põhitooni;

- 14) oskab leida head ja huvitavat oma kaaslaste ja iseenda töös;

- 15) tegutseb iseseisvalt ja teeb koostööd, arvestades kaaslastega;

- 16) kirjeldab oma ja kaaslaste töid;
- 17) oskab savist või muust pehmest materjalist voolida seisvat inimest, kodu- ja metsloomi;
- 18) kasutab erinevaid joonistamise, maalimise töövõtteid ning tehnikaid;
- 19) oskab teha lihtsamaid korrastustöid.

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku ja kooli õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilaste teadmiste ja oskuste vastavust ainekava õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangutega vastavalt kooli hindamisjuhendile.

2. klass

Õppesisu

Kujutamise- ja vormiõpetus

Inimeste, esemete, ja looduse objektide iseloomulikud tunnused ning peamise esiletoomine kujutamisel (suuruse, asukoha ja värvi abil). Lihtsad proportsioonireeglid inimese kujutamisel (nt. nägu). Inimese kujutamine: täisfiguur eest- ja külgvaates liikumises. Eluslooduse (loomad, linnud ning nende asendid ja liikumine), eluta loodus (kivi, vesi jne) kujutamine joone ja silueti abil. Aastaaegade kujutamine.

Värvi-, kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus

Põhivärvid ja nende segamisel saadavad sekundaarvärvid. Helestamine, tumestamine.

Külmad ja soojad värvid.

Meeleolu väljendamine värvidega.

Rütm ja rühmitamine.

Taust ehk foon.

Kontuur ja pinna muster.

Objektide osaline kattumine.

Disain ja kirjaõpetus

Tekstikujundus (oma nime kujutamine).

Tootedisain.

Kaartide kujundamine. E-kaart.

Ruumi kaunistamine tähtpäevaks.

Vestlused kunstist

Kaaslaste tööde vaatlus.

Tolerantne suhtumine kaasõpilaste töödese.

Kunst ümbritsevas keskkonnas.

Rahvarõivaste ja rahvuslike elementide tutvustus.

Tehnikad ja materjalid

Erinevad tehnikad: joonistamine, maalimine, trükkimine (*papitrükk*), ja graafika (*monotüüpia jt erinevad tõmmised*).

Kollaaž.

Pildistamine.

Erinevate kunstitehnikate materjalid.

Õpitulemused

1. tunneb rõõmu kunstis mängulisest ja loovast tegutsemisest;
2. kujutab liikumisasendis inimest, looma, lindu, muinasjututegelast või sõidukit
3. katsetab julgelt oma mõtete ja ideede erinevaid visuaalseid väljendusi;
4. valib sobiva kujutusviisi olulisema esile toomiseks (suuruse, asukoha ja värvi abil);
5. leiab (suunatult) esemete ja olendite tähtsamad iseloomulikud tunnused;
6. seostab vormi otstarbega;
7. kasutab erinevaid paberi kasutamise töövõtteid ning tehnikaid;
8. segab värve maalides;

9. tumestab ja helestab;
10. kasutab õpitud kompositsioonireegleid oma töödes;
11. kasutab oma töödes esi- ja tagaplaani;
12. kujundab ühe toote (nt. T-särgi)
13. kujundab kaardi;
14. osaleb ruumide kaunistamisel;
15. vaatleb ja analüüsib kunstiteoseid;
16. kirjeldab ja arutleb kunsti üle, kasutades õpitud ainemõisteid;
17. kirjeldab oma ja kaaslaste töid ning väärtustab erinevaid lahendusi;
18. tutvub Eesti rahvarõivaste ja rahvuslike elementidega;
19. külastab muuseume ja näituseid ning tuleb toime muuseumi keskkonnas;
20. tutvub lähiümbruse oluliste kunsti- ja kultuuriobjektidega;
21. kasutab õpitud joonistamise, maalimise ja skulptuuri töövõtteid ning tehnikaid;
22. tutvub erinevate trükitehnikatega (paprükk);
23. pildistab telefoni või tahvliga liikumatut objekti;
24. kasutab materjale, töövahendeid otstarbekalt ja säästvalt;
25. rakendab kunstitunnis omandatud oskusi digitaalsete vahenditega töödes.

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku ja kooli õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilaste teadmiste ja oskuste vastavust ainekava õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangutega vastavalt kooli hindamisjuhendile.

3. klass

Õppesisu

Kujutamise- ja vormiõpetus

Inimeste, esemete ja looduse objektide iseloomulikud tunnused.

Inimese kujutamine: täisfiguur eest- ja külgsuunas liikumises, portree eestvaates.

Eluslooduse, eluta looduse ja tehisevormide (ehitised, sõidukid jne) kujutamine joone ja silueti abil.

Objektide suurusuhted.

Peamise esiletoomine kujutamisel (suuruse, asukoha ja värvi abil).

Värvi-, kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus

Värviring (6 värvi).

Helestamine ja tumestamine.

Külmad ja soojad toonid.

Pildi pinna organiseerimine (kujutatava suuruse ja paberiformaadi erinevad suhted).

Maalilise pinna kujutamine.

Suuruse vähenemine kauguses.

Rütm, rühmitamine ja osaline kattumine.

Disain ja kirjaõpetus

Tööd sirkli ja joonlauaga.

Teksti kujundamine (arvutikiri).

Foto pildistamine, pildi kasutamine, raami disainimine.

Hoonete ja ehitiste disain.

Vestlused kunstist

Kunst ümbritsevas keskkonnas (arhitektuur, skulptuur, maal, graafika).

Tutvumine Eesti kunstnike töödega.

Õpitulemused

1. tunneb rõõmu kunstis mängulisest ja loovast tegutsemisest;
2. katsetab julgelt oma mõtete ja ideede erinevaid visuaalseid väljendusi;
3. leiab kujutatava kõige iseloomulikumad jooned, valib sobiva kujutusviisi olulisema esiletoomiseks;
4. paneb tähele värvide koosmõju ja pildi kompositsiooni;
5. kasutab oma töödes helestamist ja tumestamist;
6. teab, mis on soojad ja külmad toonid;
7. kujutab tegevust öösel ja päeval;
8. kujundab arvutis e-kaardi või plakati;
9. valib arvutis sobiva kirjastiili ja –suuruse;
10. loob ise pintslijäljendiga mustreid;
11. pildistab, kasutab oma tehtud fotot ning loob sellele raami;
12. kirjeldab oma ja kaaslaste töid ning väärtustab erinevaid lahendusi;
13. arutleb kunsti üle, kasutades õpitud ainemõisteid;
14. tunneb lähiümbruse olulisi kunsti- ja kultuuriobjekte;
15. tutvub Eesti kunstnike töödega;
16. kasutab erinevaid joonistamise, maalimise ja skulptuuri töövõtteid ning tehnikaid;
17. kasutab erinevaid akvarellitehnikaid;
18. kasutab papitrükitehnikat oma idee väljendamiseks;
19. teab, mis on kollaaž ja loob ise ajakirjatükkidest kollaaži;
20. kasutab animatsiooniloomise võimalusi;
21. loob koomiksi.

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku ja kooli õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilaste teadmiste ja oskuste vastavust ainekava õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangutega vastavalt kooli hindamisjuhendile.

4. klass

Õppesisu

Kujutamise- ja vormiõpetus

Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi.

Inimeste kujutamine paigal ja liikumises.

Loomade jt. elusolendite kujutamine (iseloomuliku asendi, karvkatte jne kujutamine).

Keskkond ja selle kujutamine.

Kujutamine ruumis ja tasapinnal.

Värvi-, kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus

Põhivärvid ja nende segamine värviringi alusel.

Rütm ja liikumine (rütmide mõiste, rütmid meid ja meie ümber).

Piiratud ja piiramata pind (piiratud ja piiramata pinna mõiste, objekti ja tausta seos).

Perspektiiviõpetus (objekti kujutamine ees, taga ja keskel).

Elementide esiletõstmise suuruse ja värvi abil.

Disain ja kirjaõpetus

Praktiline disain (mänguasja, karbi vms meisterdamine).

Kirjakunst (nimetähtede kujutamine).

E-kaardi või plakati koostamine.

Sõnumite, emotsioonide edastamise võtted ning vahendid muistsetest aegadest tänapäevani.

Loodust säästva tarbimise põhimõtted, elukeskkonna parandamine kunsti, disaini ja arhitektuuri kaudu.

Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.

Vestlused kunstist

Kunstnik ja kujunduskunst (kunstniku elukutse).

Erinevad kunstiliigid (maal, skulptuur, arhitektuur, teatrikunst). Rahvakunst ja selle kasutamine kaasajal (rahvakunstielementide kasutamine kaasajal, ribaornamendi kujundamine).

Looming ja autorlus (minu-sinu-meie looming).

Tehnikad ja materjalid

Maal (maalimine spontaanselt ja kavandi alusel).

Graafika (erinevad trükitehnikad).

Kollaaž.

Foto ja video.

Digitaalgraafika ja animatsiooni tehnikad ning töövõtted.

Skulptuur (skulptuur linnaruumis ja looduskeskkonnas).

Õpitulemused

1. kavandab ja kujutab oma töö eesmärgist lähtudes;
2. kujutab inimest paigal ja liikumises eest- ja külgsvaates;
3. märkab esemete ja figuuride detaile, täiendab kujutist;
4. kavandab geomeetrilistest kujunditest templitrüki mustrit;
5. voldib paberit eeskujuga järgi;
6. kujutab loodusest;
7. kasutab ruumilisuse edastamise võtteid;
8. mõistab, mis on värvide kogumõju, värvikompositsioon ja kooskõla;
9. segab põhivärvide II astme värvid (värvuste tabeli eeskujul)
10. jälgib pinna katmisel kujutise kontuuri;
11. kujutab esemeid kahel horisontaalsel abijoonel (ees, taga);
12. mõistab rütmi tähendust (öö-päev, aastaajad jne);
13. vaatleb, võrdleb ning rühmitab objekte ning nähtusi, kui rühmitusalus on antud;
14. mõeldab joonlaua abil ja kujundab tööle raami;
15. teeb riskülikust ruudu voltimise teel;
16. meisterdab praktilise eseme;
17. koostab plakati või e-kaardi, kasutab sobivat kirjasuurust ja stiili;
18. stiliseerib piltkujutisi;
19. väärtustab kunstniku tööd;
20. väljendab end erinevate kunstiliste väljendusvahendite kaudu;
21. leiab õpetaja suunamisel rahvakunsti elementidele erinevaid kasutusvõimalusi;

22. väärtustab teiste loomingut ja hoidub selle kahjustamisest;
23. leiab vormi ja funktsiooni seoseid (kus milliseid kirjatüüpe kasutatakse);
24. mõistab ka väikeste esemete kultuuriväärtust;
25. loovülesandeid lahendades katsetab erinevaid kunstitehnikaid ja materjale, kasutab sobivaid;
26. eksperimenteerib kujutamise reeglitega (nt pimedus);
27. mõistab „pooside“ keelt skulptuuris;
28. teab erinevate trükitehnikate põhimõtteid;
29. iseloomustab akvarelli ja kattevärvi erinevat kasutusviisi;
30. loob kollaaži värvilistest paberitest või ajakirjatükkidest;
31. osaleb animatsiooni loomises.

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku ja kooli õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilaste teadmiste ja oskuste vastavust ainekava õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse mitteristavalt vastavalt kooli hindamisjuhendile.

5. klass

Õppesisu

Kujutamis- ja vormiõpetus

Inimese kujutamine täisfiguuri ja näo proportsioonid, miimika.

Inimese kujutamine paigal ja liikumises.

Vaikelu.

Keskkond ja selle kujutamine.

Kujutamine ruumis ja tasapinnal.

Värvi, -kompositsiooni -ja perspektiiviõpetus

Ühe värvi erinevad toonid.

Piiratud arvu värvidega maalimine.

Akromaatilised ja kromaatilised värvid.

Sümmeetria ja asümmeetria.

Plaanilisus pildi pinnal.

Disain ja kirjaõpetus

Kirjakunst (nimetähtede kujundamine). Teksti kujundamine. Šrifti ja pildi sidumine tervikuks.

Praktiline disain.

Tööd joonlaua ja sirkliga.

Ornament.

Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis. Linnaruumi detailide, märkide ja kirjade kogumine (pildistamine) ja analüüsimine.

Vestlused kunstist

Erinevad kunstiliigid (arhitektuur, skulptuur, maal, graafika, tarbekunst).

Kunstiväljendusvahendid (punkt, joon, pind, värv)

Looming ja autorlus.

Tehnikad ja materjalid

Skulptuur (skulptuur linnaruumis ja looduskeskkonnas). Maal (maalimine spontaanselt ja kavandi alusel). Graafika (erinevad trükitehnikad).

Õpitulemused

1. kujutab inimesi erinevas asendis ja tegevuses;
2. arvestab täisfiguuri kujutamisel pea suurust, jalgade pikkust kehapikkuse suhtes;
3. näo kujutamisel silmade asukoha määramine;
4. eristab külma ja sooja koloriiti, sümmeetrilisi ja asümmeetrilisi vorme ja kompositsioone;
5. segab ja kasutab maalimisel iga värvi suurt hulka erinevaid toone;
6. saab kolmanda astme toonid esimese ja teise astme toonide segamise teel, kasutab maalimisel piiratud värvivalikuid;
7. kujutab vaatluse järgi eesasetsevaid objekte, arvestades nende kuju, suurussuhteid ja paiknevust üksteise suhtes;
8. hindab mõõtmise ja võrdlemise teel objektide ja objekti elementide vahelisi suurussuhteid;
- 9.

10. kasutab märke ja sümboloid;
11. kasutab sobivat kirjastiili ja suurust;
12. leiab ajakohalist pildilist infot, näidiseid ja eeskujusid ning kasutab neid loominguliselt oma töös;
13. võrdleb oma ja kaaslaste töid (leiab peamised tegelased/objektid, toob esile sarnasusi ja erinevusi);
14. teab erinevaid kunstiliike ja oskab neid nimetada;
15. väljendab end erinevate kunstiliste väljendusvahendite kaudu;
16. kasutab säästlikult töömaterjale;
17. iseloomustab akvarelli ja kattevärvi erinevat kasutusviisi;
18. teab erinevate trükitehnikate põhimõtet.

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku ja kooli õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste(esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ja praktilise tegevuse alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekava õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse mitmeeristavalt vastavalt kooli hindamisjuhendile.

6. klass

Õppesisu

Kujutamise- ja vormiõpetus

Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi.

Liikumise kujutamine.

Pea kujutamine profiilis.

Pöördkehad ja mahulised esemed.

Värvi-, kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus

Kompositsiooni tasakaal, pinged, dominant ja koloriit.

Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted.

Kunstiteose sisulised ja vormilised elemendid, konkreetne ja abstraktne kunstis.

Esemete jaotumine geomeetrilisteks kehadeks.

Valgus, vari ja värv objekti vormi edasiandmisel.

Disain ja kirjaõpetus

Foto, digitaalgraafika, video ja animatsiooni kasutamine lähiümbruse uurimisel.

Märk – märk kui sümbol (nt.sodiaagi märgid).

Kiri – šrift varjuga, ruumiline kiri.

Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.

Sõnumite ja emotsioonide edastamise võtted ning vahendid muistsetest aegadest tänapäevani (värv kui väljendusvahend).

Vestlused kunstist

Eesti rahvakunst ja ehituskultuur (mh taluarhitektuur).

Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed Eestis ja maailmas. Muuseumide ja galeriide funktsioonid.

Kunstiterminid.

Kunstiteoste, arvutimängude, filmide, reklaamide jm vaatlemine, kirjeldamine ja nende üle arutlemine ning eelistuste põhjendamine.

Tehnikad ja materjalid

Maali (segatehnikad), joonistuse, graafika (sügavtrükk, heledusnüansid mustvalges grafiidijoonistuses), kollaaži, skulptuuri (materjalide kombineerimine), installatsiooni, foto, video, digitaalgraafika ja animatsiooni tehnika ning töövõtted.

Õpitulemused

- 1) kujutab ja kujundab vaatluse ja ideede põhjal;
- 2) loovülesandeid lahendades visandab ja kavandab;
- 3) kujutab kolmemõõtmelist objekti tasapinnal;
- 4) kujutab kolmemõõtmelisi objekte natuurist kujutades;
- 5) on tuttav näo proportsioonidega ning kujutab proportsioonid ja paigutuse õigesti;
- 6) kujutab inimese pead profiilis;
- 7) kujutab inimest liikumises;
- 8) leiab vormi ja funktsiooni seoseid;
- 9) eksperimenteerib kujutamise reeglitega;

- 10) mõistab, mis on joonte ja pindade kogumõju, kompositsioon ja kooskõla;

- 11) mõistab, mis on värvide kogumõju, värvikompositsioon ja värvikooskõla;
- 12) mõistab, mis on kompositsiooni kooskõla;
- 13) kasutab valgust ja varju ruumiliste objektide kujutamisel;
- 14) tutvub trükiste, koomiksitate ja reklaamide pildikeele ning graafilise disaini kujundusvõtetega;
- 15) kasutab oma või kooli digivahendeid;
- 16) võrdleb joonistusi ja fotosid, kus sama hoonet või linnavaadet on pildistatud erinevatest vaatenurkadest;
- 17) leiab eeskuju rahvakunstist;
- 18) vaatleb, kirjeldab, analüüsib erinevaid kunstitöid ning põhjendab oma eelistusi;
- 19) katsetab erinevaid materjale, tehnikaid ja võtteid, kasutab sobivaid.

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku ja kooli õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilaste teadmiste ja oskuste vastavust ainekava õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse mitmeeristavalt vastavalt kooli hindamisjuhendile.

7. klass

Õppesisu

Kujutamise- ja vormiõpetus

Ümbruse kujutamine – tänav, taluõu, kõrghooned.

Hoonete välisdetailide esile toomine.

Inimene, suunatud pilk, näo detailid.

Erinevate meeleoludega inimeste väljendamine.

Kujutamise viisid: stiliseerimine, abstrahheerimine, deformeerimine jne.

Värvi-, kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus

Mõisted „värv“ ja „värvus“.

Värvide kontrastid, vastastikused mõjud, kooskõlad, tasakaal, ruumiillusioonid, värvimodulatsioon.

Kunstiteose vorm ja kompositsioon, materjalid ja tehnika, sõnum ja kontekst.

Natüürmordi koostamine ja selle järgi joonistamine.

Pildi muutmine efeksemaks –peegeldus, illusioon, perspektiiv.

Asjade kolmemõõtmelisus.

Valgus, vari, läige, langev vari.

Disain ja kirjaõpetus

Geomeetriliste kujundite kasutamine disainis.

Märkide ja sümbolite mitmetähenduslikkus.

Märk ja sümbol (firmamärk, logo).

Teksti ja pildi koosmõju graafilises disainis.

Kirjatüübid ja graafilise kujunduse baasvõtted.

Omaloodud kirja (šrifti) kujundamine ja kasutamine.

Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes.

Vestlused kunstist

Kunstiga seotud elukutsed (disainer, kunstiajaloolane, kunstnik jne).

Eesti kunsti suurkujud ja teosed.

Erinevate kultuuride tuntumad kunstiteosed.

Kunst Eestis ja maailmas – keskajast barokini.

Rahvakunst – erinevad tikandid esemetel ja riietuses.

Nüüdiskunsti olulised suunad ja aktuaalsed teemad.

Tehnikad ja materjalid

Mitmesugused kunstimaterjalid ja tehnikad: joonistamine, kollaaž, skulptuur, installatsioon jm.

Õpitulemused

1. kujutab ümbrust;
2. toob esile hoonete välisdetailid;
3. loeb inimese kehaasendist ja ilmetest välja tema meeleolu ja tundeid;
4. oskab organiseerida pildipinda lähtuvalt elementide asukohast;
5. selgitab mõistete „värv“ ja „värvus“ erinevust;
6. konstrueerib 1 ja 2 koondpunkti abil perspektiivseid vaateid objektidest ja ruumist;
7. omab ülevaadet pildi kompositsiooni kujundamise põhitingimustest geomeetriliste põhikujundite abil;
8. määrab (objektidel või pildil langeva ja omavarju, pool – ja täisvarju ning kirjeldab nende erinevusi);
9. püüab mõista värvi mõju meie alateadvusele;
10. kujutab tuntumaid märke ja sümboleid
11. kirjeldab tuntumaid märke ja sümboleid puudutavaid seoseid;
12. oskab kasutada sobivat šrifti kujundamisel;
13. kasutab oma loomingus erinevaid tehnilisi vahendeid;
14. oskab teost dokumenteerida;
15. teab kunstiga seotud elukutseid;
16. teab nimetada mõnda Eesti kunsti suurkuju ja tema teoseid;
17. määrab kujutamisaainestiku alusel kunstiteose žanri (religioosne, mütoloogiline, ajaloo-, olustikumaal)
18. suhtub loominguliselt kunsti ja kultuuri erinevatesse nähtustesse; karikatuur, sarž, grafiti, tegevuskunst (häppening, performance); massikunst (foto, film, video, reklaam) kits; virtuaalne kunst;
19. tunneb nüüdiskunsti olemust ja selle eri võimalusi;
20. kasutab erinevaid pliiatseid ja tehnilisi võtteid;
21. tutvub tuši-või tindijoonistusega;
22. kasutab erinevaid joonistusvahendeid;
23. katsetab erinevaid tehnilisi joonistusvõtteid;
24. oskab erinevaid pastelli- ja sötetehnikaid;
25. oskab erinevaid akvarellitehnikaid /graafiline, „siidine“, „villane“, „soolane“ jne);
26. õpib loodust rikkumata kasutama käepäraseid looduslikke materjale loominguliseks väljendusvahendiks.

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku ja kooli õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilaste teadmiste ja oskuste vastavust ainekava õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse mitmeeristavalt vastavalt kooli hindamisjuhendile.

8.klass

Õppesisu

Kujutamise- ja vormiõpetus

Inimese kujutamine: poolprofiil; karikatuur ja šarz. kehakeel (sh miimika); vormi karakteri edasiandmine; inimese, loodus- ja tehisevormide stiliseerimine.

Esemete modelleerimine valguse ja varjuga (valgus, langev ja omavari, täis- ja poolvari).

Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika).

Värvi-, kompositsiooni ja perspektiiviõpetus

Värvide optiline segunemine; kompositsiooniskeemid; kuldõige; kadreerimine.

Disain ja kirjaõpetus

Märk ja sümbol (peremärk, firmamärk, piktogramm, eksliibris).

Teksti kujundamine.

Arhitektuur ja disain Eestis.

Vestlused kunstist

Karikatuur; kunsti areng keskajast 20. saj. lõpuni; kunsti piiride avardumine; inspiratsiooniallikad ja looming; kitsi olemus

Eesti ja maailma kunsti suurkujud ja nende teosed.

Tehnikad ja materjalid

Skulptuur, modelleerimine erinevatest materjalidest.

Maal. Maalimine spontaanselt ja kavandi alusel;

Graafika. Joonistamine söe, tuši ja värviga, sule ja pintsliga, värvilise pliiatsi, viltpliiatsiga.

Õpitulemused

1. oskab edasi anda inimese figuuri ja portreed;
2. teab mõisteid karikatuur ja šarž;
3. kasutab erinevaid võtteid liikumise kujutamiseks;
4. kujutab esemeid ruumilisena valguse ja varju abil;
5. kasutab digitaalseid tehnoloogiaid;
6. tunneb vormi-, värvi-, kompositsiooni-, perspektiivi- ja kirjaõpetuse lihtsamaid reegleid;
7. tunneb digitaalseid pilditöötamise võimalusi;
8. mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem lahendus;
9. kasutab visuaalse kommunikatsiooni vahendeid, arutleb pildikeele kultuuriliste märkide üle;
10. oskab kasutada sobivat šrifti kujundamisel;
11. mõistab arhitektuuri ja disaini funktsionaalsust;
12. teadvustab kunsti rolli ühiskonnas, seost teiste kultuurinähtuste, teaduse, tehnika ja meediaga;
13. tunneb Eesti ja maailma kunsti suurkujusid ja nende teoseid;
14. oskab kasutada erinevaid töömaterjale, -vahendeid, tehnikaid;
15. kasutab erinevaid kujundamis- ja kujutamismeetodeid;
16. kasutab eneseväljenduses erinevaid kunstistiile ja -teoseid inspiratsiooni allikana.

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku ja kooli õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilaste teadmiste ja oskuste vastavust ainekava õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse mitmeeristavalt vastavalt kooli hindamisjuhendile.

9. klass

Õppesisu

Kujutamise- ja vormiõpetus

Inimese kujutamine: kehakeel (sh miimika); vormi karakteri edasiandmine; inimese, loodus- ja tehisevormide stiliseerimine, deformeerimine.

Esemete modelleerimine valguse ja varjuga (valgus, langev ja omavari, täis- ja poolvari).

Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine.

Värvi-, kompositsiooni ja perspektiiviõpetus

Värvide kontrastid, vastastikused mõjud, kooskõlad ja tasakaal; värvide optiline segunemine; värvide psühhofüsioloogiline mõju (sh külmasoojad, eenduvad-taanduvad, kerged, rasked värvid); värv ja värvus.

Kompositsiooniskeemid (kolmnurk, diagonaal, kuldlõige); kaader ja kadreerimine (ka foto- ja videokunstis); abstraktne kunst.

Erinev vaatepunkt (konna- ja linnuperspektiiv); joonperspektiiv ühe ja kahe koondpunktiga; õhu- ja värviperspektiiv.

Disain

Tootedisain, ruumidisain, tarbeeseme kujundus.

Ergonoomika; graafiline disain.

Kujunduse ühtne stiil; märk ja sümbol (nt peremärk, firmamärk, piktogramm)

Reklaam; šrift, kirjaoptika, teksti kujundamine.

Õpitulemused

- 1.
2. loeb inimese kehaasenditest ja ilmetest (ka pildil) välja tema meeleolu ja tundeid;
3. lihtsustab ja deformeerib kujutatavat suurema karaktersuse ja emotsionaalsuse saavutamiseks;
4. kasutab kunstiteost või - stiili oma loomingu eeskujuna või lähtepunktina;
5. määrab (objektidel või pildil) langeva varju ja omavarju, pool- ja täisvarju ning kirjeldab nende erinevusi;
6. kasutab digitaalseid tehnoloogiaid;
7. modelleerib tasapinnal esemeid valguse ja varjuga;
8. kasutab teose kompositsiooni ja koloriidi tasakaalustamiseks ning olulise esiletoomiseks paindlikult värvide kontraste (soe-külm, heletume, hulgakontrast);
9. selgitab mõistete „värv” ja „värvus” erinevust tunneb ära kolmnurkse, diagonaalse ja kuldlõikelise kompositsiooni-skeemi;
10. kasutab kadreerimise erinevaid võimalusi;
11. väljendab emotsioone ja kujutab nähtusi abstraktse kompositsioonina;
12. analüüsib vormi näilist muutumist sõltuvalt vaatepunktist (vaataja asukohast);
13. konstrueerib 1 ja 2 koondpunkti abil perspektiivseid vaateid objektidest ja ruumist;
14. analüüsib kunste argikeskkonna osana (keskkonnaesthetika);
15. seostab keskkonna elemente (mööbel, trükised, tarbeesemed, ruum, ehitised, linnakujundus, haljastus, monumendid jne) kunstniku tööga;

16. kirjeldab üldjoontes peamisi disaini alaliike: graafiline, keskkonna-, tootedisain, tarbekunst (sh mood, reklaam, ruumikujundus jne);
17. valib kujundatavale sobiva šrifti, arvestab kirjaoptikat;
18. selgitab reklaami eesmärgi ja mõju;
19. nimetab visuaalse reklaami peamised elemendid (visuaal, pealkiri, lööklause);
20. kirjeldab tuntumaid märke ja sümboleid puudutavaid seoseid sisu ja vormi vahel;
21. võrdleb erinevaid kujundusstiile arvestades kunstniku käekirja, sihtgruppi, traditsiooni, ajastut.

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku ja kooli õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilaste teadmiste ja oskuste vastavust ainekava õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse mitmeeristavalt vastavalt kooli hindamisjuhendile.